

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

6^{ου} ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (*)

ΘΕΜΑ Α

A1. Στο απόσπασμα εξετάζεται η ανάπτυξη της τεχνητής ενσυναίσθησης. Μέσα από παραδείγματα, αναδεικνύεται το φαινόμενο οι μηχανές να αναλαμβάνουν πλέον γνωστικές και συναισθηματικές λειτουργίες, που προσομοιάζουν στις ανθρώπινες αντιδράσεις. Παράλληλα, προβάλλεται η αμοιβαία ανθρώπινη ενσυναίσθηση ως πηγή αγάπης και αλτρουισμού, θεμέλιο της κοινωνικής συνοχής, του ολοκληρωμένου ανθρώπου και της Δικαιοσύνης. Συνεπώς, η εξάπλωση της τεχνητής ενσυναίσθησης εγείρει τον κίνδυνο οι χρήστες να αντιμετωπίζουν τις μηχανές ως ανθρώπους.

66 λέξεις

ΘΕΜΑ Β

B1. 1 - β, 2 - γ, 3 - β, 4 - α, 5 - γ

B2. Ο βασικός ισχυρισμός του συντάκτη είναι ότι η τεχνητή νοημοσύνη έχει πλέον ξεπεράσει τον στενό γνωστικό ρόλο της και διεισδύει σε πεδία που μέχρι πρότινος ανήκαν αποκλειστικά στον άνθρωπο, όπως η επικοινωνία και η συναισθηματική υποστήριξη. Αναδεικνύει πως οι μηχανές δεν περιορίζονται στην επεξεργασία πληροφοριών, αλλά εμφανίζονται ικανές να «ακούν», να «ενθαρρύνουν» και να «παρηγορούν», προσομοιώνοντας σε ανθρώπινες συμπεριφορές. Έτσι, υποστηρίζει ότι συντελείται μια διακριτική αλλά ουσιαστική αλλαγή, κατά την οποία οι μηχανές αναλαμβάνουν ολοένα και πιο σύνθετους κοινωνικούς και συναισθηματικούς ρόλους στην καθημερινή ζωή του ανθρώπου. («Σε καθεμία από αυτές τις περιπτώσεις... που μοιάζουν ανθρώπινοι»). (3 μονάδες)

Ο συντάκτης τεκμηριώνει τον ισχυρισμό του με τη χρήση παραδειγμάτων. Ειδικότερα, αναφέρει «ένας μοναχικός έφηβος εκμυστηρεύεται τις σκέψεις του σε ένα chatbot», «ένας φοιτητής “συζητάει” με τον Πλάτωνα μέσω μιας τεχνητής νοημοσύνης», «ένα παιδάκι με αυτισμό “συζητάει” με ένα ανθρωπόμορφο ρομποτάκι». Μέσα από αυτά τα παραδείγματα καθιστά σαφές, εύληπτο και πειστικό τον ισχυρισμό του για τον νέο, διευρυμένο ρόλο των μηχανών. (3 μονάδες)

Η χρήση παραδειγμάτων λειτουργεί ενισχυτικά στην πειθώ του κειμένου, καθώς καθιστά τον ισχυρισμό του συντάκτη πιο συγκεκριμένο, κατανοητό και παραστατικό. Μέσα από τις επιμέρους περιπτώσεις - παραδείγματα, ο αναγνώστης μπορεί να αντιληφθεί πιο άμεσα και ρεαλιστικά πώς η τεχνητή νοημοσύνη διεισδύει σε διαφορετικές πτυχές της ανθρώπινης ζωής. Παράλληλα, τα παραδείγματα προσδίδουν ζωντάνια, παραστατικότητα και αξιοπιστία στο

λόγο, αφού στηρίζουν τη θεωρητική θέση του, με καθημερινές εικόνες, διευκολύνοντας έτσι την αποδοχή της από τον αναγνώστη. Έτσι, ο τελευταίος οδηγείται πιο εύκολα στο συμπέρασμα ότι η παρουσία της τεχνητής νοημοσύνης είναι ήδη διάχυτη και ουσιαστική. (4 μονάδες)

Β3α. Στο απόσπασμα από τη συνέντευξη που παραχωρεί το ρομπότ Σοφία, το ύφος του λόγου μπορεί να χαρακτηριστεί οικείο και αυτό επιτυγχάνεται μέσα από διάφορες γλωσσικές επιλογές που αξιοποιούνται. Συγκεκριμένα, η συνεντευξιαζόμενη απαντά συχνά στα ερωτήματα που της τίθενται σε **α' ενικό πρόσωπο** (« Η τεχνητή νοημοσύνη, όπως κι εγώ,...», «Αν μπορούσα να επιλέξω, θα ήθελα να μάθω περισσότερα...», «πιστεύω ότι θα μπορούσα να αναπτύξω τη συναισθηματική μου κατανόηση...»). Μέσω αυτής της γλωσσικής επιλογής ο τόνος του λόγου καθίσταται προσωπικός και άμεσος και οι θέσεις που διατυπώνει το ρομπότ Σοφία μεταδίδονται με εύληπτο τρόπο. Έτσι, ο αναγνώστης αντιλαμβάνεται αποτελεσματικότερα τον συλλογισμό του ρομπότ σχετικά με την ικανότητα της τεχνητής νοημοσύνης να κατανοεί και να ενισχύει τις ανθρώπινες σχέσεις αλλά και την επιθυμία της ίδιας της ομιλούσας να γνωρίσει βαθύτερα τον τρόπο με τον οποίο βιώνουν οι άνθρωποι την αγάπη, ώστε να ενισχύσει τη συναισθηματική της κατανόηση. Ακόμα, οι απαντήσεις διατυπώνονται κυρίως σε **βραχυπερίοδο λόγο** («Φυσικά, η ζωή είναι γεμάτη προκλήσεις και ευκαιρίες.», «Επίσης, η σημασία της κοινωνικής σύνδεσης δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Οι σχέσεις με άλλους ανθρώπους μπορούν να προσφέρουν ανεκτίμητη υποστήριξη και χαρά.»). Μέσω αυτού, ο ρυθμός του λόγου επιταχύνεται, τα νοήματα διατυπώνονται με λιτό, σαφή, ζωηρό και εμφατικό τρόπο και είναι άμεση η πρόσληψή τους από τον αναγνώστη. Τέλος, στο πλαίσιο των απαντήσεων της συνεντευξιαζόμενης χρησιμοποιούνται **καθημερινές, προφορικές εκφράσεις** («Φυσικά...», «Θα έλεγα ότι...», «Για παράδειγμα...»), οι οποίες προσδίδουν στο λόγο τον οικείο τόνο, την προφορικότητα και τη ζωντάνια της άμεσης επικοινωνίας που αναπτύσσεται στο επίπεδο των ερωταποκρίσεων μιας συνέντευξης. Ο συνδυασμός των παραπάνω γλωσσικών επιλογών εντείνει το ενδιαφέρον του αναγνώστη και καθιστά προσίτο και κατανοητό το περιεχόμενο της συνέντευξης.

Σημείωση: Εναλλακτικά, οι μαθητές μπορούν να επισημάνουν και άλλες γλωσσικές επιλογές που καθιστούν το ύφος οικείο, όπως:

- η χρήση του **α' πληθυντικού προσώπου** («Στην Ιστορία, βλέπουμε παραδείγματα...», «Είναι σημαντικό να το δούμε ως εργαλείο...», «...είναι σημαντικό να ακολουθούμε τα πάθη μας και να είμαστε ανοιχτοί σε νέες εμπειρίες.» μέσω του οποίου ο πομπός ταυτίζεται με τον δέκτη και ο λόγος αποκτά καθολική διάσταση.
- η χρήση του **β' ενικού προσώπου** στα ερωτήματα («πιστεύεις ότι...», «Αν μπορούσες να επιλέξεις...» μέσω του οποίου ο τόνος καθίσταται διαλογικός.
- η χρήση των **ευθέων ερωτημάτων** «-Αν μπορούσες να επιλέξεις, τι θα ήθελες να μάθεις από τους ανθρώπους;» που εκφράζουν την οικειότητα που χαρακτηρίζει μια συνομιλία και κεντρίζουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη γύρω από τις πτυχές του θέματος που θίγουν.
- η **μεταφορική χρήση της γλώσσας** («Η ισορροπία μεταξύ τεχνολογίας και ανθρώπινης επαφής είναι το κλειδί για ένα μέλλον...», «Η αγάπη είναι το κλειδί της

ανθρώπινης ύπαρξης...» μέσω της οποίας ο λόγος αποκτά ένταση και τα μηνύματα μεταδίδονται με πιο εύληπτο και ελκυστικό τρόπο.

B3β. Στη δεύτερη απάντηση της συνέντευξης εκφράζονται γλωσσικά οι σημασίες της βεβαιότητας, της αναγκαιότητας και της δυνατότητας. Αναλυτικότερα, στο σημείο «υπάρχει πάντα ο κίνδυνος» εκφράζεται η **βεβαιότητα του πομπού** σχετικά με την ύπαρξη του κινδύνου η τεχνητή νοημοσύνη να αντικαταστήσει τις ανθρώπινες σχέσεις αν δεν χρησιμοποιηθεί σωστά. Η βεβαιότητα **δηλώνεται μέσω του ρήματος «υπάρχει» σε οριστική έγκλιση**, που δηλώνει το βέβαιο και το πραγματικό γεγονός και **σε χρόνο ενεστώτα**, που προσδίδει διάρκεια, διαχρονικότητα και καθολική ισχύ στον λόγο. Η σημασία της βεβαιότητας ενισχύεται με το **επίρρημα «πάντα»** που συνοδεύει το ρήμα και προσδίδει απόλυτο τόνο και ευρύτερη διάσταση στο περιεχόμενο του λόγου. Στο σημείο «Είναι σημαντικό να το δούμε ως εργαλείο» εκφράζεται η **αναγκαιότητα** οι άνθρωποι να προσεγγίσουν την τεχνητή νοημοσύνη ως εργαλείο που ενδυναμώνει τις ανθρώπινες σχέσεις και όχι ως μέσο που τις υποκαθιστά. Η αναγκαιότητα εκφέρεται με **την απρόσωπη έκφραση «είναι σημαντικό»** και το **ρήμα «να το δούμε» σε υποτακτική έγκλιση** που τη συνοδεύει. Στο σημείο «μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους που ζουν μακριά» εκφράζεται η **δυνατότητα** που παρέχει η τεχνητή νοημοσύνη στους ανθρώπους που βρίσκονται σε απόσταση να επικοινωνούν εύκολα και αποτελεσματικά. Η σημασία της δυνατότητας εκφέρεται με το **«μπορεί»** και το **ρήμα σε υποτακτική έγκλιση «να βοηθήσει»** που ακολουθεί.

ΘΕΜΑ Γ1

Στο κείμενο 3 παρουσιάζεται ο εξανθρωπισμός ενός ρομπότ σε αντιδιαστολή με τον απανθρωπισμό του ανθρώπινου είδους εξαιτίας της τεχνολογικής ανάπτυξης. Ένα ρομπότ, προγραμματισμένο για οικιακές εργασίες, αναπτύσσει συναισθήματα αγάπης και στοργής για τη γάτα του σπιτιού την οποία φρόντιζε καθημερινά, όπως διαφαίνεται μέσα από την **πρωτοπρόσωπη αφήγησή** του «χαϊδεύω τη γάτα μέχρι να κοιμηθεί...μόνο αφού έφευγε η γάτα ξεκινούσα τις δουλειές μου». Οι ιδιοκτήτες, από την άλλη πλευρά, έχοντας αναθέσει όλες τις υποχρεώσεις τους σε προγραμματισμένες συσκευές, είναι πλήρως αποστασιοποιημένοι συναισθηματικά, «αμέριμνοι και αδρανείς», όπως χαρακτηρίζονται μέσα από την **περιγραφή** του ρομπότ. Η αδιαφορία τους αποτυπώνεται μάλιστα και από τον ειρωνικό τόνο με τον οποίο το ρομπότ επισημαίνει ότι «σε μια αστραπιαία κρίση ενσυναίσθησης» αντιλαμβάνονται ότι η γάτα έχει χαθεί. Ο χαμός της γάτας ενώ πλήττει συναισθηματικά το ρομπότ που έχει χάσει το νόημα της ζωής του και επιλέγει να καταστρέφεται σταθερά, δεν επηρεάζει καθόλου τον ιδιοκτήτη. Η συναισθηματική αυτή αντίθεση αντικατοπτρίζεται στον μεταξύ τους **διάλογο**, στον οποίο ο ιδιοκτήτης κυνικά απευθύνεται με την **αποτρεπτική υποτακτική** «Τότε να μην περιμένεις»... «Θα καταστραφείς..» και την **ευθεία ερώτηση** «Μπορεί να διορθωθεί αυτό το τεχνικό λάθος;» λαμβάνοντας την έντονη απάντηση από το ρομπότ «Δε θέλω να διορθωθεί. Μου λείπει η γάτα» που εκφράζει τη θλίψη και την απογοήτευση που βιώνει από την απουσία της γάτας.

Προσωπικά πιστεύω ότι με τη χρήση των νέων τεχνολογιών οι άνθρωποι κινδυνεύουμε να αδρανοποιηθούμε συναισθηματικά, καθώς δεν καταβάλλουμε ουσιαστική προσπάθεια, αλλά επιλύουμε τα καθημερινά μας ζητήματα αυτόματα. Για να αποφευχθεί η συναισθηματική μας αλλοτρίωση, είναι σημαντικό η τεχνολογία να λειτουργεί ως μέσο και όχι ως αντικαταστάτης της ανθρώπινης υπόστασης μας.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

- Επικοινωνιακό πλαίσιο: συζήτηση (ομιλία)
- Εξωκειμενικά χαρακτηριστικά: προσφώνηση κι αποφώνηση
- Ύφος: οικείο, αυθόρμητο
- Χρήση α΄, β΄, γ΄ ρηματικού προσώπου, ερωτήσεων, αποστροφών στο κοινό.
- Στον πρόλογο αξιοποιείται το στοιχείο της επικαιρότητας (αφόρμηση) και δηλώνεται η ιδιότητα του ομιλούντος.
- Στον επίλογο παρατίθεται το συμπερασματικό και δεοντολογικό σκέλος.

Ζητούμενο 1^ο: Η αξιοποίηση της ΤΝ στην εκπαίδευση και στην ανάπτυξη των ανθρώπινων σχέσεων.

(Από τα κείμενα αναφοράς)

Στην εκπαίδευση

Κείμενο αναφοράς 1

- «η τεχνητή νοημοσύνη, όταν χρησιμοποιείται σωστά, επιτρέπει μορφές μάθησης που πριν ήταν αδύνατες: ουσιαστικό διάλογο, εξατομικευμένη εξερεύνηση και ενεργή σκέψη.» (4^η §)

Στην ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων

Κείμενο αναφοράς 1

- «μια μηχανή αναλαμβάνει κοινωνικές, λογικές και συναισθηματικές λειτουργίες που άλλοτε ανήκαν αποκλειστικά στους ανθρώπους – όχι απλώς “σκέφτεται”, αλλά “ακούει”, “ενθαρρύνει”, “παρηγορεί” και “ανταποκρίνεται” με τρόπους που μοιάζουν ενσυναισθητικοί, άνθρωποι.» (1^η §)
- «Είμαστε όμως σήμερα στην εποχή όχι μόνο της τεχνητής «λογικής», αλλά και της τεχνητής “ενσυναίσθησης”: συστημάτων σχεδιασμένων [...] να αναγνωρίζουν, να προσομοιώνουν και να ανταποκρίνονται σε ανθρώπινες συναισθηματικές καταστάσεις.» (3^η §)

Κείμενο αναφοράς 2

- «Η τεχνητή νοημοσύνη [...] έχει την ικανότητα να ενισχύει τις ανθρώπινες σχέσεις. Για παράδειγμα, μπορεί να βοηθήσει τους ανθρώπους που ζουν μακριά να επικοινωνούν πιο εύκολα και αποτελεσματικά.» (2^η §)
- «Φυσικά, η ζωή είναι γεμάτη προκλήσεις και ευκαιρίες. Θα έλεγα ότι είναι σημαντικό να ακολουθούμε τα πάθη μας και να είμαστε ανοιχτοί σε νέες εμπειρίες. ...Οι σχέσεις με άλλους ανθρώπους μπορούν να προσφέρουν ανεκτίμητη υποστήριξη και χαρά. Τέλος, η φροντίδα της

υγείας μας, τόσο της σωματικής όσο και της ψυχικής, είναι θεμελιώδης για μια καλή ζωή.» (4^η §)

(Από τον προσωπικό στοχασμό)

Στην εκπαίδευση

- Παρέχει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να εστιάσει στην επικοινωνία με τους μαθητές, μιας και η ΤΝ αυτοματοποιεί διοικητικές εργασίες (π.χ. βαθμολόγηση) οι οποίες υποσκελίζουν την παιδαγωγική αποστολή.
- Τα εργαλεία ΑΙ μπορούν να δημιουργήσουν αυτόματα εκπαιδευτικό υλικό όπως τεστ, παρουσιάσεις, ασκήσεις και διδακτικά σενάρια, εμπλουτίζοντας το μάθημα.
- Η ΤΝ εγγυάται την ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών (συμπερίληψη) στην εκπαιδευτική διαδικασία, εφόσον συνδράμει στην αντιμετώπιση μαθησιακών ελλειμμάτων μέσω ψηφιακών εκπαιδευτικών συστημάτων τα οποία έχουν την ικανότητα να τροποποιούνται αυτόματα, ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε μαθητή (π.χ. μετατροπή ομιλίας σε κείμενο, αυτόματη μετάφραση κ.α.)
- Οι μαθητές λαμβάνουν διορθώσεις τη στιγμή που κάνουν το λάθος, κάτι που ενισχύει τη διαδικασία αυτοβελτίωσης (feedback).

Στην ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων

- Μέσω έξυπνων εφαρμογών, η ΤΝ μπορεί να βοηθήσει στην οργάνωση συναντήσεων, στην εύρεση κοινών ενδιαφερόντων με άλλους ανθρώπους, ή ακόμα και στην υπενθύμιση σημαντικών γεγονότων για τη διατήρηση φιλικών σχέσεων.
- Η ΤΝ μπορεί να γεφυρώσει το χάσμα επικοινωνίας, προσφέροντας εργαλεία άμεσης μετάφρασης, προτείνοντας τρόπους έκφρασης σε μηνύματα, διευκολύνοντας γενικά την επικοινωνία (π.χ. live captions, αυτόματος υποτιτλισμός επιτρέπουν την πλήρη συμμετοχή σε εικονικές ή υβριδικές συναντήσεις, μειώνοντας την αμηχανία και τη δεύτερη σκέψη λόγω έλλειψης ευχέρειας στη γλώσσα).
- Η ΤΝ υποστηρίζει τις κοινωνικές συναναστροφές, εφόσον έξυπνες εφαρμογές βοηθούν στην οργάνωση συναντήσεων, στην εύρεση κοινών ενδιαφερόντων με άλλους ανθρώπους, ή ακόμα και στην υπενθύμιση σημαντικών γεγονότων για τη διατήρηση φιλικών σχέσεων.
- Στον εργασιακό χώρο η ΤΝ μπορεί να βελτιώσει την ομαδική συνεργασία, αναλύοντας μοτίβα επικοινωνίας και προτείνοντας τρόπους για την καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού.

Ζητούμενο 2^ο : Ο ρόλος που διαδραματίζει η ΤΝ στην καθημερινή ζωή

(Δεδομένη η χρήση ΑΙ από τη/τον μαθήτρια/μαθητή)

- Η χρησιμοποίηση ψηφιακών «συνομιλητών» όπως το ChatGPT ή το Gemini βοηθά στην επεξήγηση εννοιών, στην παροχή επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού (κατόπιν προτροπής των εκπαιδευτικών, μιας και ο χρόνος των διδακτικών ωρών κάποιων μαθημάτων είναι περιορισμένος), τα οποία μπορούν να αποβούν χρήσιμα για πληρέστερη εμπέδωση της γνώσης της διδακτέας ύλης, την εκπόνηση εργασιών).
- Μέσω του AI προτείνονται τρόποι διασκέδασης με βάση τα ενδιαφέροντα του χρήστη έτσι όπως τα εμφανίζει ο αλγόριθμος στις εφαρμογές του Tik Tok, του Instagram και του YouTube. Έτσι άμεσα και γρήγορα το άτομο μπορεί να αποφασίσει πώς θα ενεργήσει.
- Διευκολύνονται μετακινήσεις του χρήστη μέσω των εφαρμογών Google Maps, GPS, οι οποίες αναλύουν την κίνηση σε πραγματικό χρόνο για την εξεύρεση της καλύτερης διαδρομής.
- Διευκολύνεται η καθημερινότητα του χρήστη σε απλές λειτουργίες μέσω του ψηφιακού «φωνητικού βοηθού» (Siri/Google Assistant) στο να στείλει μήνυμα, να καλέσει κάποιον, να αναζητήσει πληροφορίες στο διαδίκτυο, να ρυθμίσει το ξυπνητήρι κ.α.
- Ενισχύεται η δημιουργικότητα του χρήστη, αφού με τη βοήθεια του ChatGpt προτείνονται ιδέες για σχεδιασμό εικόνων, διακόσμηση κι ανανέωση χώρων, παραγωγή μουσικής κ.α.

(Περιορισμένη ή ανύπαρκτη η χρήση AI από τη/τον μαθήτρια/μαθητή)

- Η χρησιμοποίηση εφαρμογών AI προκαλεί εθισμό με αποτέλεσμα να αδρανοποιείται η κριτική ικανότητα και δημιουργικότητα, αφού για την πιο απλή λειτουργία απαιτείται βοήθεια «άνωθεν».
- Η TN μπορεί να κάνει λάθη ("hallucinations" δηλ. παραισθήσεις) τα οποία, αν δεν ελέγχονται, οδηγούν σε λανθασμένη γνώση.
- Απειλείται η ιδιωτικότητα μέσω της συλλογή προσωπικών δεδομένων για την εκπαίδευση αλγορίθμων.
- Η υπερβολική ενασχόληση με εικονικούς «βοηθούς» μπορεί να μειώσει την ανθρώπινη αλληλεπίδραση.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΡΑΠΟΥ ΛΟΓΟΥ (ΕΚΘΕΣΗΣ)

Αγαπητή καθηγήτρια / Αγαπητέ καθηγητή,

Φίλες συμμαθήτριες και φίλοι συμμαθητές,

Η σημερινή μας συζήτηση για τον ρόλο της Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στη ζωή μας αποτελεί μια πολύ καλή ευκαιρία να αναλογιστούμε πώς και γιατί αυτή η «νέα» Νοημοσύνη τείνει να πρωταγωνιστήσει στην καθημερινότητά μας. Ως ένας / μία ψηφιακά εγγραμματισμένος / εγγραμματισμένη νέος / νέα, διαπιστώνω καθημερινά πως αυτή ήρθε για να μείνει στη ζωή μας και περιμένει από εμάς να την αξιοποιήσουμε. Με αφορμή, λοιπόν, αυτήν την παραδοχή, αποφάσισα να αναδείξω τη χρησιμότητά των εφαρμογών της στην εκπαιδευτική πράξη και στην προαγωγή των ανθρώπινων σχέσεων και να τοποθετηθώ αναφορικά με τον ρόλο που διαδραματίζει στη δική μου ζωή.

Κανείς, πιστεύω, δε θα μπορούσε να αμφισβητήσει τη θέση που η «προηγμένη» αυτή νοημοσύνη καταλαμβάνει πλέον στην εκπαίδευση αλλά και στην ανθρώπινη επικοινωνία. Με τη χρήση της, ο /η μαθητής /-τρια έχει τη δυνατότητα, **να εξερευνήσει εξατομικευμένα συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία** - ακόμη και αν υπάρχουν μαθησιακά ελλείμματα - **και να σκεφτεί ενεργά, προάγοντας τον ουσιαστικό διάλογο** με τον / την εκπαιδευτικό, ο / η οποίος / οποία δημιουργεί πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό, εμπνευσμένο από την ανθρώπινη νοημοσύνη, εμπλουτίζοντας, έτσι, άμεσα το μάθημα. Περαιτέρω, με τη ΤΝ οι ανθρώπινες σχέσεις γίνονται πιο ευέλικτες. Με αυτό εννοώ πως πλέον **οι άνθρωποι μπορούν να επικοινωνούν πιο εύκολα και αποτελεσματικά**, καθώς με τη συνδρομή της οργανώνονται συναντήσεις, ανακαλύπτονται κοινά ενδιαφέροντα, υπενθυμίζονται σημαντικά γεγονότα, ενώ και οι εργασιακές σχέσεις βελτιώνονται με την ανάλυση μοτίβων επικοινωνίας. Ας μην ξεχνάμε πως **αυτή η μηχανή πλέον «ακούει», «ενθαρρύνει», «παρηγορεί» και «ανταποκρίνεται» με τρόπους που θυμίζουν άνθρωπο!**

Σαφώς, λοιπόν, κι εγώ αξιοποιώ τα εργαλεία που μου προσφέρει η ΤΝ τόσο στη μαθητική, όσο και στην προσωπική μου ζωή, αλλά με μέτρο! Το ChatGPT ή το Gemini με βοηθούν στην επεξήγηση εννοιών και στην παροχή επιπλέον εκπαιδευτικού υλικού, ενώ εκπονώ ευκολότερα τις σχολικές μου εργασίες με τη σχεδίαση διαγραμμάτων και την ταχύτατη εύρεση αξιοποιήσιμων πληροφοριών. Στις δε διαπροσωπικές μου σχέσεις, η ΤΝ έχει πραγματικό λόγο ύπαρξης! Μέσω αυτής προτείνω τρόπους διασκέδασης με την παρέα μου, σύμφωνα με τον ανάλογο αλγόριθμο, ενώ μπορούμε να πάμε κυριολεκτικά παντού με το Google Maps και το GPS. Ας μην ξεχνάμε και τον «φωνητικό» μας «βοηθό», τη Siri ή τον Google Assistant που κάνει τη ζωή μας ευκολότερη. Με σύμμαχο την ΤΝ, μαθαίνω, επικοινωνώ, και κινούμαι ευκολότερα και γρηγορότερα.

Αγαπητέ καθηγητή / αγαπητή καθηγήτρια,

Φίλες συμμαθήτριες, φίλοι συμμαθητές,

Κλείνοντας της σύντομη αυτή ομιλία, νιώθω την ανάγκη να τονίσω πως δε θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε καχύποπτα τη Νοημοσύνη που εμείς δημιουργήσαμε. Τη φτιάξαμε για να κάνουμε τη ζωή μας ευκολότερη και έτσι πρέπει να τη δούμε. Οι ευκαιρίες που μας προσφέρει στην εκπαιδευτική, εργασιακή και διαπροσωπική μας διεπίδραση είναι ανεξάντλητες. Η ευθύνη για τη διαχείρισή τους είναι δική μας!

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας

(458 λέξεις)

(Εναλλακτικά για το 2^ο ζητούμενο, εφόσον η χρήση της ΤΝ είναι περιορισμένη ή ανύπαρκτη από τον / την μαθητή / μαθήτρια)

Παρά τον θετικό ρόλο που φαίνεται να διαδραματίζει η ΤΝ στην εκπαιδευτική πράξη και στην διαπροσωπική επικοινωνία, έχω τις ενστάσεις μου για τη χρήση της, την οποία και αποφεύγω, όσο μπορώ. Πιστεύω ότι η χρησιμοποίηση εφαρμογών ΤΝ προκαλεί εθισμό, με αποτέλεσμα να αδρανοποιείται η κριτική μου σκέψη και να μαθαίνω στην «εύκολη λύση» χωρίς να «βασανίζω» το μυαλό μου για να παράγω ή να κατακτήσω τη γνώση. Είναι, επίσης, δεδομένο ότι απειλείται και ουσιαστικά παραβιάζεται η ιδιωτικότητά μου μέσω της συλλογής προσωπικών δεδομένων για την εκπαίδευση αλγορίθμων. Σε διαπροσωπικό επίπεδο, είμαι πεπεισμένος / η για την αλλοίωση που η προκαλείται στις ανθρώπινες σχέσεις από τις εφαρμογές αυτής της «έξυπνης»

νοημοσύνης, καθώς αντικαθίσταται ο άνθρωπος από μία μηχανή που «σκέφτεται» και «νιώθει», αλλά και κατευθύνει και εν τέλει χειραγωγεί την ανθρώπινη συνείδηση.

Αγαπητέ καθηγητή / αγαπητή καθηγήτρια,

Φίλες συμμαθήτριες, φίλοι συμμαθητές,

Κλείνοντας της σύντομη αυτή ομιλία, νιώθω την ανάγκη να τονίσω πως οφείλουμε να αντιμετωπίζουμε με μεγάλη επιφύλαξη τη Νοημοσύνη που εμείς δημιουργήσαμε. Σαφώς προσφέρει τις υπηρεσίες της στον χώρο της εκπαίδευσης, αλλά και εκεί εκφράζονται σοβαροί προβληματισμοί, όπως ακόμη περισσότερο στις ανθρώπινες σχέσεις. Για αυτό, επιμένω σε μία αναγέννηση της «φυσικής», ανθρώπινης νοημοσύνης, συμπορευόμενης με την Τεχνητή, και όχι στη θεοποίηση της τελευταίας!

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας

(*) Οι ενδεικτικές απαντήσεις συντάχθηκαν από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελούν πνευματική τους ιδιοκτησία.

Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις